

การสังเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
FACTOR SYNTHESIS AND INDICATOR DEVELOPMENT OF LEADERSHIP
FOR SPECIAL EDUCATION CENTER ADMINISTRATORS UNDER
THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

รังสิสุวดี สุวรรณโรจน

RANGSISWUT SUWANROTJANA

บรรจบ บุญจันทร์

BANJOB BOONCHAN

จตุรงค์ ธนะสีลังกูร

CHATURONG THANASEELANGKUN

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

นครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA

รับบทความต้นฉบับ : 24 ตุลาคม 2561

ตอบรับการตีพิมพ์บทความ : 31 มกราคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงเอกสาร เลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง จำนวน 24 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง จำนวน 22 คน ใช้แบบประเมินความเหมาะสม ที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีสุ่มแบบสะดวก จำนวน 310 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พิจารณาจากค่า α , Goodness of Fit Index (GFI), Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) และ Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

ผลการวิจัยพบว่า ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำ 5 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ วิสัยทัศน์ 16 ตัวบ่งชี้ ความรู้ 9 ตัวบ่งชี้ ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต 11 ตัวบ่งชี้ ความสามารถในการโน้มน้าวใจ 11 ตัวบ่งชี้ และความสามารถในการตัดสินใจ 10 ตัวบ่งชี้ ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.06) มีความสัมพันธ์กัน

อยู่ระหว่าง 0.35-0.73 และข้อคำถามทุกข้อที่ใช้วัดแต่ละองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า แสดงว่าการวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ เกิดจากความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบความสามารถ ในการตัดสินใจมากที่สุด ($R^2=0.42$)

คำสำคัญ : การสังเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้, ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ, องค์ประกอบภาวะผู้นำ

ABSTRACT

The purpose of this research to factor synthesis and indicators for the development of leadership in special education center administrators under the Office of the Basic Education Commission. With mixed method research, including qualitative research methods by documentary research, the selection of the target group can be for 24 specific information providers. By using the content analysis and quantitative research methods, a specific target group of 22 people was selected. The suitability assessment with the IOC of 0.80 and questionnaires about leadership with IOC values between 0.80-1.00 and the confidence value is 0.95 was conducted by collecting data with target groups with convenient random method of 310 people. Data analysis by mean, standard deviation which the elements and leadership indicators were developed by analyzing confirmatory elements and considering the value α , Goodness of Fit Index (GFI), Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA).

The research findings were the elements of leadership for special education center administrators under the Office of the Basic Education Commission, there are 5 elements include the has 16 indicators of Vision, 9 indicators of Knowledge, 11 indicators of Justice and honesty, 11 indicators of Persuasion ability and 10 indicators of the Ability to. They are appropriate at a high level ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.06) The relationship is between 0.35-0.73 and all questions used to measure each element were statistically significant at 0.01 level, all values Indicates that the leadership measurement of the executive, special education center can be caused by variation with the most decision making capability ($R^2=0.42$).

Keywords : Factor synthesis and indicator developmeat, Leadership, Administrator of special education center, Leadership components

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เน้นการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Office of Permanent Secretary for Education, 2016, p. 44) จากจุดเน้นดังกล่าวเพื่อตอบสนองต่อนโยบายการจัดการศึกษาด้านผู้พิการ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กร จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำในการบริหาร

จัดการศึกษาที่โดดเด่น เนื่องจากเป็นองค์กรที่พัฒนาผู้พิการจึงต้องมีความรับผิดชอบผลลัพธ์ต่อการพัฒนา ศักยภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์การศึกษาพิเศษที่กำหนดให้ศูนย์ การศึกษาพิเศษจัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ นอกจากนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษยังมีหน้าที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (Ministry of Education, 2012, pp. 8-9) ที่กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการ มีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เกิดมรรคผลสำหรับนักเรียนพิการอย่างแท้จริง โดยให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อมและระบบ สนับสนุนการเรียนรู้ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดการบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคนและเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคนและสังคมของประเทศในทุกมิติจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายปัจจัย (Wisalaphon, 2010, p. 26) โดยเฉพาะผู้บริหารต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำที่โดดเด่น ไม่ว่าสถานศึกษาจะดำเนินการจัดการเรียน การสอนประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ สถานศึกษาที่จะประสบ ผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ (Wonganutaroj, 2010, p. 1) นโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับคนพิการในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ส่งผลให้ผู้พิการได้รับโอกาสทางการศึกษาที่สำคัญคือ คนพิการ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค คนพิการได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภท ความพิการในทุกระบบและรูปแบบการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและมีระบบการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (Ministry of Education, 2012, p. 7) ดังนั้นการศึกษาไม่ได้แยกส่วน ว่าจะจัดให้นักเรียนทั่วไปหรือนักเรียนพิการอย่างเดียว

ศูนย์การศึกษาพิเศษต้องดำเนินการตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามบทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษและตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นปัจจัยหลักในการเป็นผู้นำขององค์กรไปสู่จุดหมาย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึงปัจจุบันประเทศไทยมีศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 77 แห่ง แบ่งเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง จำนวน 1 แห่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา จำนวน 12 แห่ง และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 64 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ ว่ารัฐบาล ให้ความสำคัญกับผู้พิการทุกคน จึงได้ออกพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการบรรลุตามเป้าหมาย โดยเฉพาะมาตรา 3 ได้ให้คำจำกัดความของศูนย์ การศึกษาพิเศษ หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต (Government Gazette, 2008, p. 5-6) จากผลการรายงานการประกัน คุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษปีการศึกษา 2558 โดยภาพรวมศูนย์การศึกษาพิเศษมีมาตรฐานคุณภาพ ในเกณฑ์ดีและดีมาก ศูนย์การศึกษาพิเศษได้รับข้อเสนอแนะด้านผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษโดยให้มีการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 (Office of Special Education Administration, 2008, p. 33)

ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษอาจมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากผู้บริหารหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการกิจหลักสำหรับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการมองภาพอนาคตที่ชัดเจนของศูนย์การศึกษาพิเศษ แนะนำให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นั้น หากเกิดข้อบกพร่องหรือไม่สามารถปฏิบัติได้ก็มีการปรับปรุงเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่เหมาะสม ควรเป็นผู้มีความรู้ที่เกิดจากการศึกษาพัฒนาตนเอง การค้นคว้าหรือประสบการณ์ตรง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องมีจรรยาบรรณ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นการทำงานของคุณลักษณะพิเศษจะต้องอาศัยการชักจูงหรือชี้ชวนให้ผู้ร่วมงานเกิดความน่าเชื่อถือ และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษโดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน เนื่องจากศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นจัดการศึกษาให้แก่ผู้พิการ 9 ประเภท ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน ผู้บริหารการศึกษาพิเศษต้องมีภาวะผู้นำที่แตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาอื่น เนื่องจากผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษต้องมีความรู้ความสามารถด้านหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความรอบรู้เรื่องหลักสูตรเฉพาะความพิการ แต่ละประเภท และการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิการ 9 ประเภท เพื่อให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้แก่ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ได้ถูกต้อง (Office of Special Education Administration, 2008, pp. 5-6) การสังเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษต้องสะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ ความรู้ ความยุติธรรม และซื่อสัตย์สุจริต ความสามารถในการโน้มน้าวใจ และความสามารถในการตัดสินใจ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการสังเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งคำถามการวิจัย “องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอะไรบ้าง”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

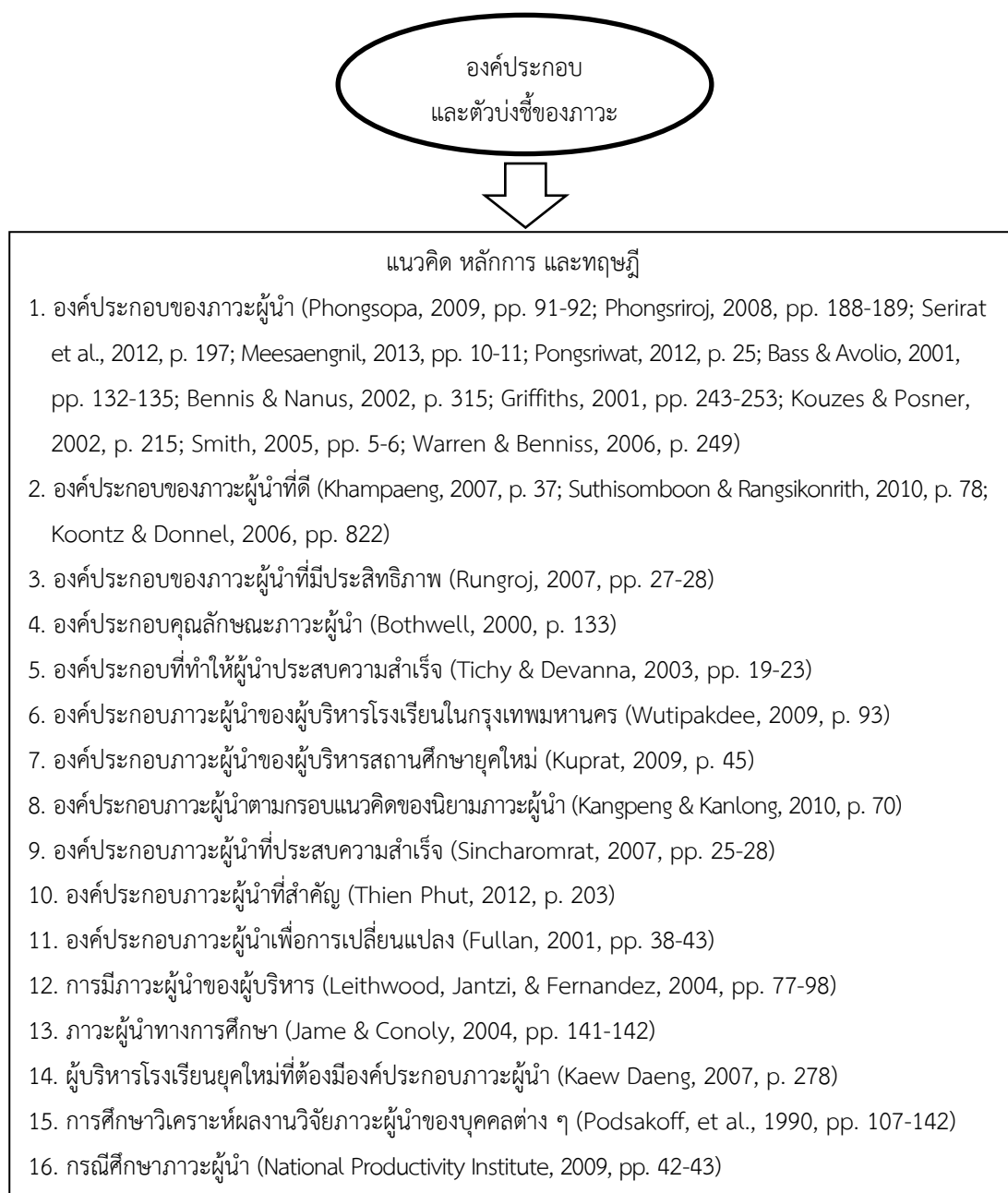
ประโยชน์การวิจัย

ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ และใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research) ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) สำหรับขั้นตอนที่ 3 และขั้นตอนที่ 4 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Written material) จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของนักวิชาการ โดยผู้วิจัยสังเคราะห์สรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ผ่านการประเมินประกันคุณภาพภายในจากต้นสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิภาพผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ถึงระดับดีเยี่ยม ตามโครงการประเมินศูนย์การศึกษาพิเศษ ปี 2558 ใน 12 เครือข่าย ๆ ละ 2 ศูนย์ ๆ ละ 1 คน รวม 24 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาหลักในการสร้างแบบสัมภาษณ์ของ Saenglertutai (2015, pp. 16-17) จากนั้นนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและระดับการปฏิบัติที่เป็นตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.80 ดังที่ Kulsawat (2015, p. 2) ได้กล่าวว่า “ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 จะคัดเลือกไว้” ดังนั้นจึงถือได้ว่าแบบสัมภาษณ์มีความสอดคล้อง และสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมกับผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และจดบันทึกด้วยตัวเอง ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษที่ได้รับการคัดเลือก 4 แห่ง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินองค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง โดยพิจารณาคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นหรือเคยเป็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางบริหารการศึกษา มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ 2) เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่สอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา การวิจัย การวัดผลและการประเมินผล ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 22 คน ใช้แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการทดสอบคุณภาพตามขั้นตอนที่ 2 ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลของ Sri Sa-at (2010, p. 125)

ขั้นตอนที่ 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ และครู สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ทำการสุ่มกลุ่มเป้าหมายอย่างสะดวก จำนวน 310 คน ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ 5 ด้าน รวม 58 ข้อ ได้แก่ วิสัยทัศน์ ด้านการศึกษาพิเศษ 16 ข้อ ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ 9 ข้อ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 11 ข้อ การโน้มน้าวใจ 11 ข้อ และการตัดสินใจ 11 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น ระดับ 5 หมายถึงมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึงมาก ระดับ 3 หมายถึงปานกลาง ระดับ 2 หมายถึงน้อย และระดับ 1 หมายถึงน้อยที่สุด ตามตารางของ Sri Sa-at (2010, pp. 120-121) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแล้วดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แต่ละข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการและครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient method) ตามวิธีของ Cronbach พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลของ Sri Sa-at (2010, p. 125) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

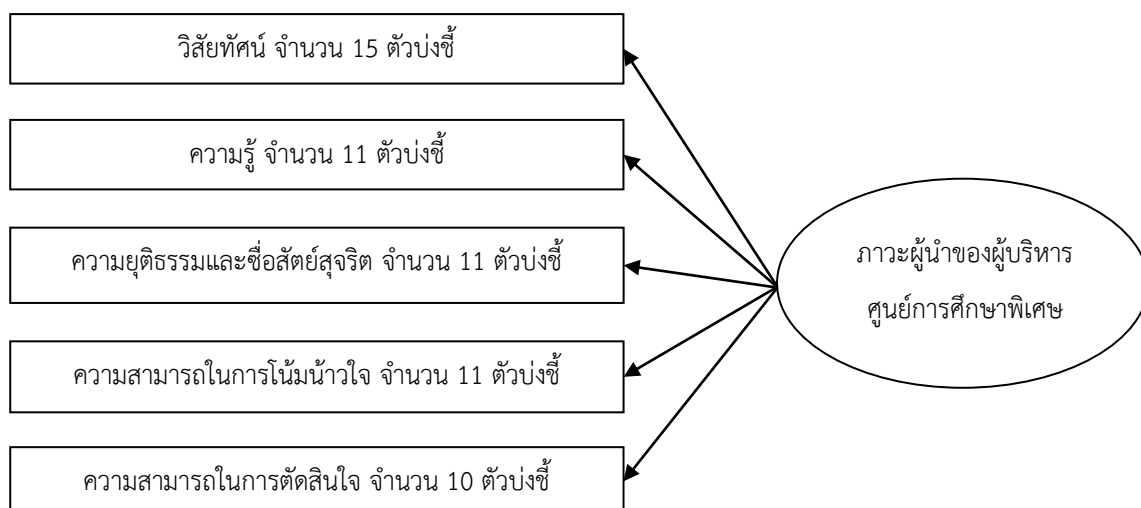
วิเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ซึ่งการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง พิจารณาจากเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความกลมกลืนดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความกลมกลืน

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์
α	$P > 0.05$
α/df	≤ 2.00
GFI (Goodness of Fit Index)	≥ 0.80
AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index)	≥ 0.80
RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation)	≤ 0.80

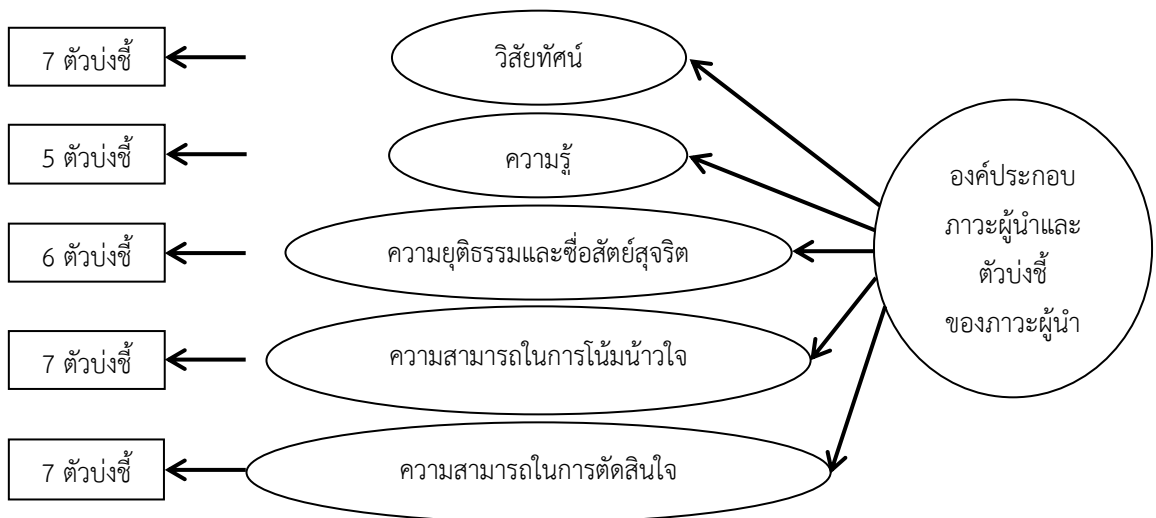
ผลการวิจัย

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำ 5 องค์ประกอบ 58 ตัวบ่งชี้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ประกอบภาวะผู้นำ 5 องค์ประกอบ

ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำ 5 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำ 32 ตัวบ่งชี้ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ

ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ

องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
วิสัยทัศน์	4.36	0.18	มาก
ความรู้	4.41	0.14	มาก
ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต	4.40	0.20	มาก
ความสามารถในการโน้มน้าวใจ	4.42	0.18	มาก
ความสามารถในการตัดสินใจ	4.37	0.12	มาก
โดยภาพรวม	4.39	0.06	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า อยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ
เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ความสามารถในการโน้มน้าวใจ ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.18) ความรู้ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.14)
ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.20) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.12)
และวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.18) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ

ภาวะผู้นำ	a	b	c	d	e
a	1				
b	0.41**	1			
c	0.50**	0.41**	1		
d	0.46**	0.39	0.55**	1	
e	0.57**	0.35**	0.47**	0.73**	1

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0.70
Bartlett's Test of Sphericity : $\chi^2=1001.92$, df=12, Sig=0.00

**p < 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์กันอยู่ระหว่าง 0.35-0.73 ซึ่งเป็นค่าที่ไม่น้อยกว่า 0.30 และพบว่าในภาพรวมค่า KMO=0.70 ซึ่งมีค่ามาก (เข้าสู่หนึ่ง) แสดงว่าเหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ การแจกแจงโดยประมาณ $\chi^2=1001.92$ และค่า Sig.=0.00 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ภาวะผู้นำ	น้ำหนักองค์ประกอบ (SE)	t	R ²
ด้านวิสัยทัศน์	0.51**(0.17)	3.07	0.26
ด้านความรู้	0.39**(0.13)	2.31	0.09
ด้านความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต	0.48**(0.25)	1.89	0.23
ด้านความสามารถในการโน้มน้าวใจ	0.63**(0.15)	4.30	0.40
ด้านความสามารถในการตัดสินใจ	0.65**(0.20)	3.30	0.42

$\chi^2 = 331.01$, df = 304, p-value = 0.13755, GFI = 0.94, AGFI = 0.89, RMSEA = 0.017

**p < 0.01; (-) ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์กำหนด

จากตารางที่ 6 พบว่า ข้อคำถามทุกข้อที่ใช้วัดแต่ละองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า แสดงว่า ข้อคำถามสามารถวัดองค์ประกอบนั้น ๆ เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการโน้มน้าวใจ วิสัยทัศน์ ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต และความรู้ แสดงว่าโมเดลการวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ เกิดจากความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบ ความสามารถในการตัดสินใจมากที่สุด (R²=0.42) รองลงมา คือ ความสามารถในการโน้มน้าวใจ วิสัยทัศน์ ความยุติธรรม และซื่อสัตย์สุจริต และความรู้ (R²=0.40, 0.26, 0.23 และ 0.09) ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำคะแนนองค์ประกอบของข้อคำถามทุกข้อมาสร้างสเกลองค์ประกอบเป็นสมการเพื่อรวมตัวแปร ได้ดังนี้

$$\text{วิสัยทัศน์} = (0.18*a_2)+(0.15*a_3)+(0.17*a_4)+(0.17*a_5)+(0.28*a_6)+(0.14*a_7)$$

$$\text{ความรู้} = (0.29*b_2)+(0.21*b_3)+(0.26*b_4)+(0.25*b_5)$$

$$\text{ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต} = (0.26*c_2)+(0.32*c_3)+(0.09*c_4)+(0.44*c_5)+(0.09*c_6)$$

$$\text{ความสามารถในการโน้มน้าวใจ} = (0.14*d_2)+(0.18*d_3)+(0.16*d_4)+(0.21*d_5)+(0.12*d_6)+(0.13*d_7)$$

$$\text{ความสามารถในการตัดสินใจ} = (0.22*e_2)+(0.23*e_3)+(0.17*e_4)+(0.18*e_5)+(0.18*e_6)+(0.15*e_7)$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำ 5 องค์ประกอบ 58 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ 2) ความรู้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ 3) ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 4) ความสามารถในการโน้มน้าวใจ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ และ 5) ความสามารถในการตัดสินใจ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นได้ 5 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้ ซึ่งโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ และพบว่า ข้อคำถามทุกข้อที่ใช้วัดแต่ละองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า แสดงว่า ข้อคำถามสามารถวัดแต่ละองค์ประกอบเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการโน้มน้าวใจ วิสัยทัศน์ ความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต และความรู้ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจบนพื้นฐานทางเลือกที่ได้พิจารณาไตร่ตรองเป็นอย่างดีและเป็นแนวทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรในการที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ดังวิสัยทัศน์ที่ว่า “เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และประสบผลสำเร็จได้ แต่วิถีทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จย่อมแตกต่างกัน และในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน ความสำเร็จเบื้องต้นนำไปสู่ความสำเร็จขั้นต่อไป” และอาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Arayaviyu (2006, p. 30) ที่ระบุจุดเน้นของโรงเรียน คือ ต้องกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนที่ต้องการเมื่อสำเร็จการศึกษา และ Arayaviyu (2009, p. 30) ที่ระบุจุดเน้นของโรงเรียน คือ ต้องกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนที่ต้องการเมื่อสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีความรู้เกี่ยวกับคนพิการ 9 ประเภท ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน ดังที่ Niyomtham (2007, p. 18) ได้เสนอแนวคิดหลักการจัดการศึกษาพิเศษตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อหลักปรัชญาดังนี้คือ 1) ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษด้วย หากเด็กพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้เด็กปกติได้ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กพิเศษ 2) เด็กพิเศษ

ควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัดการฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้านโดยเร็วที่สุด ในทันทีที่ทราบว่ามีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อไปและมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด 3) การจัดการศึกษาพิเศษ ควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เว้นแต่เด็กพิเศษผู้นั้นมีสภาพความพิการหรือความบกพร่องในขั้นรุนแรงจนไม่อาจเรียนร่วมได้ อย่างไรก็ตามควรให้เด็กพิเศษได้สัมผัสกับสังคมปกติ 4) การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพ ความเสียเปรียบของเด็กพิเศษแต่ละประเภท โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ 5) การศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูบำบัด ทุกด้านควรจัดเป็นโปรแกรมให้เป็นรายบุคคล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างอาจจัดเป็นกลุ่มเล็ก สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือมีความต้องการคล้ายคลึงกันและอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน 6) การจัด โปรแกรมการสอนเด็กพิเศษ ควรเน้นที่ความสามารถของเด็ก และให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึง ความพิการหรือความบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่าแม้ตนจะมีความบกพร่องแต่ก็ยังสามารถบางอย่าง เท่ากับหรือดีกว่าคนปกติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น 7) การศึกษาพิเศษควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจ ยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่นมีสัจการแห่งตนและมุ่งให้ช่วยตนเองได้ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 8) การศึกษาพิเศษ ควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่เกิดเรื่อยไป ขาดตอนไม่ได้ และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพด้วย ความรู้ ในเรื่องเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการดูแลผู้พิการให้มีคุณภาพชีวิตในสังคมร่วมกับบุคคลอื่น ถ้าหากผู้บริหาร ศูนย์การศึกษาซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดในหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของความพิการ การดูแล ผู้พิการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้โอกาสของผู้พิการที่มีอย่างจำกัดมีความริเริ่มมากขึ้น สอดคล้องกับหลักการของ Office of Special Education Administration (2008, pp. 5-6) ที่ระบุว่าบุคลากร ของศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติ และทักษะที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะประสบการณ์สู่กระบวนการพัฒนา ผู้พิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญด้านการศึกษาที่ไม่ควรแยกส่วนว่าจะจัดให้นักเรียนทั่วไป หรือนักเรียนพิการอย่างเดียว โดยสถานศึกษาในทุกสังกัดควรจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้สอดคล้อง กับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ จัดสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่คนพิการสามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ จัดการบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาที่มีคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่เน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้รับ การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Office of Permanent Secretary for Education, 2016, p. 44)

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ด้านนโยบาย หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยตรง ควรนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ไปสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรตัดสินใจเลือกองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ไปใช้ในการบริหารงาน โดยจัดลำดับความสำคัญที่เหมาะสม กับสภาพบริบทจริงของแต่ละแห่ง และคำนึงถึงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ

สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษได้จริง โดยเน้นแนวคิดเรื่องวิสัยทัศน์ ความรู้ ความยุติธรรม และชื่อเสียงสุจริต ความสามารถในการโน้มน้าวใจ และความสามารถในการตัดสินใจ และมีการติดตามประเมินผลในการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพศูนย์การศึกษาพิเศษให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง

- Arayaviyu, P. (2009). *Learning inclusion*. Bangkok : JPT. (In Thai)
- Bass, B. M. (2001). *Leadership and performance beyond expectations*. New York : The Free.
- Bennis, W. & Nanus, B. (2002). *Leaders : The strategies for taking change*. New York : Harper and Row.
- Bortwell, G. (2000). *The art of leadership : Skill building techniques that produce results*. New York : Prentice-Hall.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco, CA : Jossey-Bass.
- Government Gazette. (2008). *Education Management for Persons with Disabilities Act, 2008*. Bangkok : Government Gazette, Volume 125, Chapter 28, A. (In Thai)
- Griffits, D. E. (2001). *Human relations in school administration*. New York : McMillan.
- James, C., & Connolly, U. (2000). *Effective change in schools*. New York : Rutledge Falmer.
- Kaew-Daeng, R. (2007). *Thai Education History* (2nd ed.). Bangkok : Matichon. (In Thai)
- Kangpeng, S., & Kanlong, S. (2010). *Leadership in service in the organization Concepts, principles, theories and research*. Khon Kaen : Finance Nana Wittaya. (In Thai)
- Khampaeng, P. (2007). *Public satisfaction in the service of Mueang Nonthaburi Police Station Nonthaburi*. A Thesis for Master of Public Administration degree in Public Policy Program College, Suan Dusit University, Bangkok. (In Thai)
- Koontz, H. D., & O'Donnell, F. (2006). *Principles of management*. New York : McGraw-Hill.
- Kouzes, J. M., & Posner, B Z. (2002). *The leadership challenge* (2nd ed.). San Francico : Jossey Bass.
- Kuprat, P. (2009). *Lecture notes Academic administration in the new millennium*. Bangkok : Chulalongkorn University. (In Thai)
- Leithwood, K., Jantzi, K. D., & Fernandez, A. (2004). *Transformational leadership and teachers' commitment to change*. New York : McGraw-Hill.
- Meesaengnil, S. (2013). *10 Qualifications of good executives*. Retrieved September 20, 2016, from <http://money.sanook.com/78007/> (In Thai)
- Ministry of Education. (2012). *Educational reform policy for people with disabilities in the second decade (2009-2018)*. Bangkok : National Buddhism Printing Office. (In Thai)
- National Productivity Institute. (2009). *Case studies Best practices: TQC winner*. Bangkok: Office of the Secretary for National Quality Award National Productivity Institute. (In Thai)
- Niyomtham, S. (2007). *Language development*. Bangkok : Special Education Department, Faculty of Education Srinakharinwirot University. (In Thai)

- Office of Permanent Secretary for Education (2016). *Research strategy of the Office of the Permanent Secretary for Education FY 2017 and the focus and research issues of the Office of the Permanent Secretary for Education FY 2017*. Bangkok : Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (In Thai)
- Office of Special Education Administration. (2008). *Education Management for People with Disabilities Act 2008 and the 12th Act under the Act*. Bangkok : Ministry of Education. (In Thai)
- Phongsopa, P. (2009). *Behavior*. Bangkok : Development of education.
- Phongsriroj, S. (2008). *Organization and management*. Bangkok : Edison Products. (In Thai)
- Podsakoff, P. M., Mackenzie, S. B., Moorman, R. H., & Fetter, R. (1990). "Transformational leader behavior and their effects on followers trust on leader, satisfaction, and organizational citizenship behaviors." *Leadership Quarterly*, 1(2), 107-142.
- Rungroj, B. (2007). *Leadership and team development*. A Thesis for Master of Business Administration, Bangkok University, Bangkok. (In Thai)
- Saenglertutai, C. (2015). Research Instrument. *Journal of Graduate Studies*, 12(58), pp.13-24. (In Thai)
- Sawat, S. (2015). Knowledge management Faculty of Political Science and Law Burapa university. In *[Finding the quality of research tools] Knowledge exchange meeting on quantitative research techniques 19 June 2015* (pp. 1-2). Chonburi : Burapha University. (In Thai)
- Sincharomrat, S. (2007). *The key to excellence in people management*. Bangkok : June Publishing. (In Thai)
- Serirat, S. et al. (2012). *Organizational Behavior*. Bangkok : Thira Film and Cytex. (In Thai)
- Smith, R. H. (2005). *Management : Making organizations perform*. New York : Macmillan.
- Sri Sa-at, B. (2010). *Preliminary research (Type 8)*. Bangkok : Suwiriyan. (In Thai)
- Suthisomboon, S., & Rangasikonrith, S. (2010). *Basic management principles* (16th ed.). Bangkok : People. (In Thai)
- Thien Phut, D. (2012). *Human resource management to the 21st century*. Bangkok : Nagota. (In Thai)
- Tichy, N. M. & Devanna, M. A. (2003). *The transformational leader*. New York : Wiley.
- Warren, F. & Bennis, T. (2006). *Organization development : Its nature, origins and prospects reading*. Mass : Addison-Wesley Publishing.
- Wisalaphon, S. (2010). *Education conditions for marginalized students in the Thai border provinces adjacent to Cambodia* (2nd ed.). Bangkok : VTC Communication. (In Thai)
- WongAnutaroj. P. (2010). *Psychology of personnel management*. Bangkok : Bangkok Supplementary Media Center. (In Thai)
- Wutipakdee, J. (2009). *The characteristics of administrators according to the opinions of teachers in secondary schools Under the Department of General Education, Bangkok*. A Thesis for Master of Education degree in Educational Administration Program, Kasetsart University, Bangkok. (In Thai)

ผู้เขียนบทความ

นายรังสิสุตม์ สุวรรณโรจน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บุญจันทร์
ดร.จตุรงค์ ธนะสีลังกูร

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
เลขที่ 340 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000

E-mail:

อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา